

תוכן עניינים

2..... טיוטת תקנות

2..... א. שם התקנות המוצעות

2..... ב. מטרת התקנות המוצעות והצורך בהן

2..... ג. להלן נוסח טיוטת התקנות המוצעות:

3..... טיוטת תקנות החזקת תעודת זהות והצגתה, התשפ"ה-2025

3..... 1. נשיאת עותק דיגיטלי של תעודת זהות

3..... 2. תחילה

4..... דברי הסבר

טיוטת תקנות

א. שם התקנות המוצעות

תקנות החזקת תעודת זהות והצגתה, התשפ"ה-2025

ב. מטרת התקנות המוצעות והצורך בהן

מטרת התקנות היא לקבוע כי ניתן יהיה לשאת עותק דיגיטלי של תעודת הזהות אשר יונפק באמצעות יישומון ויוצג באמצעות הטלפון הנייד, וכי מי שמציג עותק כאמור, יראו אותו כמי שנושא תעודת זהות ומציג אותה לפי חוק החזקת תעודת זהות והצגתה, התשמ"ג-1982 ;

יחד עם זאת יוכל קצין משטרה בכיר או חייל לדרוש מתושב המציג עותק דיגיטלי של תעודת הזהות שלו, להציג בפניו את תעודת הזהות הפיזית שלו, במקרים שיראו בעיניהם כמוצדקים בנסיבות.

ג. להלן נוסח טיוטת התקנות המוצעות:

טיוטת תקנות מטעם משרד הפנים:

טיוטת תקנות החזקת תעודת זהות והצגתה, התשפ"ה-2025

בתוקף סמכותי לפי סעיף 6(א) לחוק החזקת תעודת זהות והצגתה, התשמ"ג-1982¹ (להלן – החוק), אני מתקין תקנות אלה:

1. נשיאת עותק דיגיטלי של תעודת זהות

(א) תושב שהונפקה לו תעודת זהות הכוללת שבב לפי סעיף 25(ב) לחוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה - 1965², והיא בתוקף, רשאי לשאת עותק דיגיטלי של תעודת הזהות שלו, שהונפק באמצעות יישומון שאושר על ידי רשות האוכלוסין וההגירה (להלן – עותק דיגיטלי של תעודת זהות);

(ב) עותק דיגיטלי של תעודת זהות יונפק לאחר אימות זהותו של התושב לפי סעיף 6(א)(1) או 6(ד1) לחוק הכללת אמצעי זיהוי ביומטריים ונתוני זיהוי ביומטריים במסמכי זיהוי ובמאגר מידע, התש"ע-2009³ (להלן – אימות זהות);

(ג) עותק דיגיטלי של תעודת זהות יכלול פרטי רישום ופרטים נוספים לפי תקנות 2 ו-3 לתקנות מרשם האוכלוסין (רישומים בתעודת זהות), התש"ן - 1990⁴.

(ד) תושב הנושא עותק דיגיטלי של תעודת הזהות שלו כאמור בתקנה זו, מציג אותו ומאפשר אימות זהותו, יראו אותו כמי שנושא תעודת זהות ומציג אותה לפי החוק;

(ה) על אף האמור, רשאי קצין משטרה בכיר או חייל לדרוש מתושב המציג עותק דיגיטלי של תעודת הזהות שלו, להציג בפניו את תעודת הזהות שלו כדי לאמת זהותו לפי סעיף 6(א) לחוק הכללת אמצעי זיהוי ביומטריים ונתוני זיהוי ביומטריים במסמכי זיהוי ובמאגר מידע, תש"ע-2009 או מטעם אחר שנראה לו מוצדק בנסיבות העניין.

2. תחילה תחילתן של תקנות אלה ביום....

ב _____ התשפ"ה (ב _____ ב 2025)
(חמ _____ -3)

¹ ס"ח התשמ"ג, עמ' 20.
² ס"ח התשכ"ה, עמ' 270.
³ ס"ח התש"ע, עמ' 256.
⁴ ק"ת התש"ן, עמ' 282.

דברי הסבר

רקע

מדינת ישראל מנפיקה מגוון של תעודות פיזיות לאזרחיה: תעודת זהות, דרכון, רישיון נהיגה, רישיון לנשיאת כלי ירייה, ועוד.

בעולם קיימת זה מכבר מגמה להנגשת כרטיסים ותעודות פיזיות באמצעות עותק דיגיטלי שלהם שנשמר בטלפון החכם. מגמה זו החלה עם יצירה של פתרונות "ארנקים דיגיטליים" שנועדו לאחסן עותק דיגיטלי של כרטיסי חיוב (Debit ו/או Credit) הנשמרים בטלפון באפליקציית ארנק ייעודית. קיימים פרויקטים מדינתיים כגון באוסטרליה, בה פותחה אפליקציה מדינתית (מדינת NSW באוסטרליה) המאפשרת טעינה והצגה של רישיון נהיגה בטלפון החכם ופרויקטים נוספים באיחוד האירופי.

לאחרונה מתקיימים פיילוטים בשלוש מדינות בארה"ב (מרילנד, אריזונה וקולורדו) במסגרתם טוענים עותק נוסף של רישיון נהיגה המשמש כמסמך הזיהוי הרשמי של האזרח (בנוסף ולא כתחליף לרישיון הפיזי) לארנק דיגיטלי שפותח כחלק מאפליקציות הבסיס של יצרני הטלפונים החכמים (Apple ו-Google).

בדנמרק, אפליקציית ההזדהות הלאומית נושאת את פרטי הזהות של האזרח; MitID היא אפליקציה המשמשת לאימות זהות באינטרנט בדנמרק. האפליקציה פותחה על ידי רשות השירותים הדיגיטליים של דנמרק (Digitaliseringsstyrelsen). בסינגפור, פותחה כבר בשנת 2014 אפליקציית Singpass על ידי ממשלת סינגפור, המאפשרת לאנשים לגשת לשירותים ממשלתיים ומקוונים באמצעות חשבון אחד. **במדינת ישראל** - ברשות האוכלוסין נעשתה עבודת פיתוח להנגשת עותק דיגיטלי של תעודת הזהות הישראלית. במסגרת פיתוח אפליקציית הזדהות חכמה, אשר תאפשר לאזרח להזדהות באופן מקוון בפני צדדים שלישיים המבקשים לאמת את זהותו, יוכל האזרח להוריד עותק תעודת זהות אשר תאפשר את הזיהוי הוויזואלי שלו, בתוך אפליקציה במכשיר הנייד שלו. עותק תעודה זה יוכל להיות מוצג לצד שלישי אשר תהיה לו יכולת לבדוק באמצעות בדיקת אימות און-ליין, שהעותק המוצג אמיתי ותקף והונפק על ידי המדינה.

הוספת עותק התעודה למכשיר הטלפון הנייד תיעשה באופן וולונטארי, בהתאם לרצון האזרח. במידה ואזרח יבחר להוריד את האפליקציה, יעבור תהליך הרשמה לשירות ובכך יביע את רצונו בהצטרפות לשירות. אין חובה להציג העתק תעודה דיגיטלית או לשאת אותה בטלפון החכם.

יודגש, כי עותק התיעוד הדיגיטלי לא ייתר את הצורך והחובה להנפיק תעודת זהות פיזית, אלא הוא יתאפשר להורדה רק לאחר שקיימת לאותו אדם תעודת זהות ביומטרית תקפה.

תועלות ושימושים – חוק החזקת תעודת זהות והצגתה, התשמ"ג-1982 קובע את חובת תושב שמלאו

לו 16 שנים לשאת עמו תמיד תעודת זהות ולהציגה כאמור בחוק זה. ישנם אנשים הנוהגים לצלם את תעודת הזהות שלהם ולשמור בנייד. העותק המצולם משמש בהרבה מקרים להזדהות מול גורם שלישי, ואופן השימוש הזה יכול לגרום להונאות. מוכרת גם הפרקטיקה שאנשים שאינם נושאים עמם תעודת זהות, מזדהים באמצעים אחרים שאינם בטוחים (ועשויים להיות קלים לזיוף) וברוב המקרים אף אינם בעלי מעמד משפטי תקף כאמצעי להזדהות במקום תעודת זהות (כגון – רישיון נהיגה, כרטיס סטודנט וכדומה).

ההעתק הדיגיטלי של תעודת הזהות, בא לתת מענה לצורך שהתעודה תהיה זמינה ופשוטה להצגה מצד אחד באמצעות הטלפון הנייד, ומאובטחת מצד שני. בנוסף, העתק התעודה בנייד יאפשר מידה של הגנה על פרטיות, מפני שלבעל התעודה תהיה השליטה מה מתוך התעודה להציג ולמי. ניתן יהיה למשל לבחור להציג פרטים אישיים ובקליק נוסף לחשוף את תאריך ההנפקה, תאריך הלידה או הכתובת. פרויקט זה מלווה על ידי מערך הסייבר הלאומי והממונה על היישומים הביומטריים.

תקנה 1

בחוק החזקת תעודת זהות והצגתה, התשמ"ג-1982, נקבע, כי תושב שמלאו לו 16 שנים, חייב לשאת תעודת זהות ועליו להציגה בפני קצין משטרה בכיר, ראש רשות מקומית, שוטר או חייל במילוי תפקידם, כשידרשו זאת ממנו. חובה זו הינה בנוסף לאמור בסעיף 24 לחוק מרשם האוכלוסין התשכ"ה – 1965, לפיו תושב הנמצא בישראל ושמלאו לו 16 שנה חייב לקבל תעודת זהות. מוצע לקבוע בתקנות אלו, כי לצד החובה לקבל תעודת זהות לפי חוק מרשם האוכלוסין, תושב אשר קיבל תעודת זהות ביומטרית, יהיה רשאי כל עוד תעודת הזהות הפיזית שלו תקפה, להוריד באפליקציה שתאפשר על ידי רשות האוכלוסין וההגירה, עותק דיגיטלי של תעודת הזהות שלו ולהציגו, ויראו בו כמי שנושא ומציג תעודת זהות לפי חוק החזקת תעודת זהות והצגתה, התשמ"ג-1982. יובהר, כי אין בתקנות אלה כדי לחייב גופים הדורשים הצגת תעודת זהות לצורך ביצוע פעולות או שירותים שונים לוותר על דרישת הצגת תעודת הזהות הפיזית; כל גוף יהיה רשאי להחליט כיצד לנהוג בהתאם לטיב הפעולה ולדין שעל פיו הוא פועל. ההערכה היא כי במרוצת הזמן, יותר גופים יהיו מוכנים להסתמך על העותק הדיגיטלי של תעודת הזהות אשר הינו בטוח לשימוש. על פי התקנות, החזקת העותק הדיגיטלי הינו וולונטארי ונתונה להחלטת התושב וגם הסתמכות הצד הנגדי על אותו עותק הינה נתונה לשיקול דעתו (למעט כאמור בתקנות אלה, כי הצגה לפי סעיף 2 לחוק תחול למעשה גם על הצגת עותק דיגיטלי של תעודת הזהות).

פסקה (ב) - מוצע לקבוע כי עותק דיגיטלי של תעודת זהות יונפק לאחר אימות זהותו של התושב לפי סעיף 6(א)(1) או 6(ד) לחוק הכללת אמצעי זיהוי ביומטריים ונתוני זיהוי ביומטריים במסמכי זיהוי ובמאגר מידע, התש"ע-2009, דהיינו אימות שיתבצע באמצעות השוואה ביומטרית וזאת כדי להבטיח שנושא העותק הדיגיטלי, הוא האדם שתעודת הזהות היא שלו.

פסקה (ג) - מוצע לקבוע כי עותק דיגיטלי של תעודת זהות יכלול פרטי רישום ופרטים נוספים לפי תקנות 2 ו-3 לתקנות מרשם האוכלוסין (רישומים בתעודת זהות), התש"ן – 1990. בהבדל מתעודת זהות פיזית שיכולה לכלול את כל הפרטים, שחלקם מופיעים על פני תעודת הזהות, חלקם בגב התעודה

וחלקם בספח, ניתן יהיה להציג את עותק תעודת הזהות באופן רב שכבתי, כאשר פרטים בסיסיים יוצגו עם פתיחת העותק, ובלחיצות נוספות ניתן יהיה להציג פרטים נוספים באופן התואם את תכלית ההזדהות.

פסקה (ד) - מוצע לקבוע, כי תושב הנושא עותק דיגיטלי של תעודת הזהות שלו כאמור בתקנות אלו ומציג אותן וכן מאפשר הליך אימות זהות במועד הצגתו על מנת שניתן יהיה לוודא את האותנטיות שלו, יראו אותו כמי שנושא תעודת זהות ומציג אותה לפי חוק זה. זאת, בכדי לאפשר שימוש כדין בעותק הדיגיטלי לצורך ההזדהות, על פי חוק החזקת תעודת זהות והצגתה, התשמ"ג-1982.

פסקה (ה) – מוצע לקבוע, כי קצין משטרה בכיר או חייל, יהיו רשאים לדרוש מתושב המציג עותק דיגיטלי של תעודת הזהות שלו, להציג את תעודת הזהות הפיזית שלו כדי לבצע אימות זהות מול המידע השמור בשבב תעודת הזהות, לפי סעיף 6(א) לחוק הכללת אמצעי זיהוי ביומטריים ונתוני זיהוי ביומטריים במסמכי זיהוי ובמאגר מידע, תש"ע-2009 או מטעם אחר שנראה לו מוצדק בנסיבות העניין, על מנת שתישמר האפשרות לגורמים האמורים, לדרוש הצגת התעודה במקרים המצדיקים זאת, כגון במקרה שעולה חשד למעשה מרמה, או שלא ניתן לאמת זהותו של התושב בדרך אחרת, ונדרש לעשות כן.